

ዑነትና ንጋት እያደረገ ይጠራል _____ ክፍል ሁለት

በዘመንፍስ ቢያድግልኝ

በክፍል አንድ ከህዋሃት ዲሞክራሲ መጋረጃ ጀርባ የመሪ ተዋንያን ማንነት ለማየትና በጨረፍታ ለማሳየት በግርድፉ ነካክቸው አሎሁ። እንደዑነቱ ከሆነ ለመንደርደርያ እንጂ እጅግ ዘግናኝ የሆኑ ግፍና በደል በትግልና በፍትህ ስም በነዚህ የበግ ለምድ የለበሱ ተዋንያን ተፈጽመዋል። ለመሆኑ ይህን ያቁመ ጸያፍ ተግባር ሲከውኑ ምን ያደርጉ ነበር ብንል ማንነታቸውን ፍንትው አርጎ ያሳየናል _____

አባይ ስብሃት ከጀርባ ካልሆነ ፊት ለፊት መጋፍጥ አይሆንለትም በተማሪነት ጊዜ እንኳ ትልቁ ዘዴው የክፍል አለቆችን (ምኒተሮችን) ስብስቦ ተማሪውን እንድያሳደሙ ያደርግ ነበር እንጂ ፈጽሞ ፊት ለፊት ወጥቶ መናገር ዳገቱ ነው። በ1950 ዎቹ መጨረሻ የራስ መንገሻ ሥዩምን አስተዳደር ለማናጋት ያልፈንቀለው ዲንጋይ አልነበረም። ያቸን የራስ ሥዩም አባትነት አቶ ነጋ መነገፋቸው የእግር ውስጥ እሳት ሆናባት አድጋለች። እዚህ ላይ በዛ ዘመን ገና የኢትዮጵያ ተማሪዎች ዕንቅስቃሴ ዕንጭጭ የነበረ ቢሆንም ለድብቅ አላማው መጠቀሚያ ለማድረግ ያልቆፈረው ጉድጋድ አልነበረም።

በወቅቱ የአጼ ዮሃንስ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ዳይሬክተር የነበሩ ለትምህርት ቤቱ በተመድበ በጅት ከክፍለሃገሩ ትምህርት ቤቶች ሥራ አስኪያጅ አለመግባብት ሲፈጠር አባይ ሥራ አስኪያጁን በመደገፍ ተማሪውን የትምህርት ቤቱ ዳይሬክተር ትግራ ከቁሙጣ መቼ ወጥቶ ያቃል በሎ ስድቦናል በማለት በተለመደው ዜና የክፍል አለቆችን በማሳደምና በማግስቱ የትምህርት ቤቱን ደወል በመስረቅ ዛሬ አብርሃ ካስትል(ያኔ በመፈራረስ የነበረ) ደውሉን ውስደው እዛው እይደወሉና እያስደወሉ ተማሪው ወደ ትምህርት ቤት ሳይሆን ወደ ዛው እንዲያመራ በማድረግ አመጽ አንድ አስጀመረ።

ውሸት ሽፍጥ ምንም በማር ቢለወሱ ማርነታቸው ሲይሟሽ ዕርቃን ያስቀራሉ; ጊዜና ህዝብ ይታዘባሉ፤ ብለውም ይዳኛሉ፤ ማንም ይሁን ማንም ከጊዜ ዳኝነት አያምልጥም፤ በአሁኑ ጊዜ በወያኔ መንደር የሚሰማው ኡኡታ ዐይኔ ግንባር ያርገው ከሚለው የአብው አነጋገር ባለፈ ትርጉም የለውም። በይበልጥ ደግሞ አሳዛኙ ጉዳይ የአባይና የግብረ አቦሩቹ ሴራና ተንኮል ለይቅርታና ለጸጸት የማይመች ኢስብዓዊ ድርጊት መሆኑ ገሀድ ሆኖ እያለ ለመሸፈን የሚደረግ ሩጫና የህዝብ ጥያቄና ብሶት አስመስሎ ለማቅረብ መፍጨርጨሩ ነው።

ስብሃት ነጋ ከልጅነቱ ጀምሮ የንጉሳዊ ዘረ ሓርግ መነፈጉ፤ በአድዋ መካንንትና በሌሎች አውራጃዎች የነበረው ፈጥጫና የኔ በሚላቸው ስዎች የደረሰው ሽንፈት በማንነቱ የፈጠረው የስበዕና ቀውስ አብሮ አደግ ጋደኛው አድረጎ ለበቀል ከሆነለት በድል አድራጊነት ወጥቶ ያጣውን ሹመትና ማዕርግ ለማግኘት አርገዞ የኖረ ግለ ሰብ ነው። ያልተረዳው ግን በቀል ጊዛዊ ዕርካታ ቢያስገኝም የማያቋርጥ ቀውስ እንደሚከት ነው።

“We often believe that exacting revenge is a form of emotional release and that getting retribution will help us feel better. Movies often portray the act of revenge as a way of gaining closure after a wrong. But in fact, revenge has the opposite effect. Even though the first few moments feel rewarding in the brain, psychological scientists have found that instead of quenching hostility, revenge prolongs the unpleasantness of the original offense. Instead of delivering justice, revenge often creates only a cycle of retaliation.” Democratic underground.com website

“ብዙ ጊዜ በቃኝ የማይል የበቀል ድርጊት የሆኑ ስሜታው ፍላጎት ሲሆን በቀል ይተናጋው ስሜታችን የሚያረጋጋ መስሎ ይታየናል። ሲናማዎች ብዙውን ጊዜ የበቀል ዕርምጃ ለተፈጸመ የሰህተት ዕርምጃ መድምደምያ አርገው ያሳዩናል፤ ጉዳዩ ግን የተቃራኒው ነው። ምንም እንኳን ለጊዜው ዕርካታ የተሰማን ቢምስልም የሥነ አእምሮ ሳይንቲስቶች የደረሰቡት የምርምር ጥናት የሚመለከተው በደልን ከምድምደም ቀደም ብሎ የደረሰውን የስቆቃ ስሜት ይበልጥ ያራዝመዋል። ፍትህን ከማምጣት በቀል የማይቋርጥ አዙሪት ወስጥ ይከታል።” ዲሞክራቲክ አንድር ግራውንድ ዶት ኮም ድኅረ ገጽ

አንድ የስብሃት ቤተሰብ የቅርብ ጋደኛ እንዲህ ሲሉ አጫወተውኛል። ሉዑል ራስ ሥዩም መንገሻ በ1953 የጀነራል መንግስቱ ንዋይ የመፈንቅል መንግሥት ሙከራ ከሞቱ በኋላ ልጃቸው ሉዑል ራስ መንገሻ ሥዩም በቦታው ተትከተው ትግራይን ማስተዳደር ይጀመራሉ።

ከዓመታት በኋላ ሥበሃት ወደ ራስ መንገሻ በመሄድ እንዲህ አላቸው “የወረዳ አስተዳደርነት ይስጡኝ ብሎ ይጠይቃቸዋል።” እሳቸውም ሁሉም ወረዳዎች ተይዘዋል፤ ባይያዙም ዋናው እንኳ ቢሞት ምክትሉ እዛው ይጠብቃል ማንን አንስቼ ነው የምሾምህ አልቸልም ሲሉ መለሱለት” እኝሁ የቤተሰቡ ጋደኛም አይይዘው እንዲህ አሉኝ “ስብሃት ይህን ጥያቄ ያቀረበው እኔም የራስ ሥዩም ዘር እኮ ነኝ ከሚል ውስጡ የሚያብሰልሰለው ጉዳይ” ሲሆን አሉ “ እሺ በለው ከስጡት አሃ ዘርነቴ ተቀብለወኛል በሎ ለመጽናናት አልያም ያንኑ በቤተሰቡ ሲብላላ የነበረው ጉዳይ ለማጠናከር የተጠቀመበት ዜዴ ነው።”

“Greed is a bottomless pit which exhausts the person in an endless effort to satisfy the need without ever reaching satisfaction.” - Erich Fromm, *Escape From Freedom*

“ስስት መጨረሻው እንደ ማይታውቅ ውይም መጨረሻ የለለው ጉድጋድ ነው። ስስት የተጠናወተው ሰው መጨረሻ የለለው ፍላጎት ገበቶ ምንም ሳይረካ መና ይቀራል። ኤሪክ ፍሮም - እስኪጥ ፍሮም ፍራደም

ስብሃት በውስጡ ያመቀው የዘር ሐረግና የሥልጣን ጥማት መጨረሻ በሌለው ፍላጎትና ምኞት ተጠምቶ እጁን ሊወጣው በማይችል የደምና የታሪክ በደል ተነክሯል፤ በመሆኑም ሕይወቱ እስካለ መጨረሻ በሌለው ጉድጋድ መገባቱ እንካ ቢረዳም ያየተመኝው ነገር እስካላገኘ/አያገኝም/ ያደቆነ ሰይጣን ሳይቀስስ አይለቅም እዲሉ ሰውን ከማሳሳት ገብረ አብር ከማድረግ ወደኋላ እንደማይል በግልጽ እይታየ ነው።

አባይ ህውሃት የተቀላቀልኩት በተቋቋመ በውሩ ነው ቢልም የቀድሞው የሲዳሞ ክፍለ ሀገር ትምህርት ቤቶች ሰነድ የሚያሳየው ግን እስከ ግንቦት 30/1969 ድረስ ደመውዝ ፈርሞ መውሰዱ ሲሆን ቀደም ሲልም በዛው ዓመት የፋሲካ በዓል በከምባታና ህድያ ሆስፕል ከተማ አብራቸው ማክበሩ በቅርብ የሚያውቁት ይናገራሉ፤ ይህን የጠቃቀስኩት ደብቅ ዓላማው ለመፈጽም ይጠቅማል የሚለው ከማለትና ከማድረግ ወደኋላ እንደማይል ለማሳየት ሲሆን ይህ ያስባለው ከመስራቾቹ አንዱ ነኝ ለማለት እንደሆነም ለማሳየት ነው።

መቼም ይሁን መቼም ይቀላቀል የመጀመርያ ጉባዔ በለው በጠሩት ስብሰባ በመለስ ፊተውራሪነት እየተረዳ የድርጅቱን ቁንጮ ሥልጣን ጨብጠ። ይህም የፈለገውን ለማድረግ ተጨማሪ አቅም ሰጠው። ይሁንና መጀመርያውም የመለስ ቡድን ጉባዔው ሲጠራ እንዲሳትፉ የተደርጉት በጥንቃቄ ተመርጠው የኛ የሚልዋቸው ስለነበሩ በወቅቱ ድርጅቱን ለመምራት ብቃት የለውም ያሉ ሁሉ ጥርሱ ውስጥ ገቡ በዚህም፤

- 1) አክሮና በበቂ መረጃ በግንባር ቀደም የተከራከረውና በብቃትም በትምህርትም የሚበልጠውን ራስ ወርቅ ቀጸላን ዲላማ በማድረግ እንደ የሕንድዋ ኢንዱሪ ጋንዲ በአጃቢ ተብቶ በጀርባ እንዲመታ በማድረግ አሰውገደው። የሺሬው አርበኛና በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ፓርላማ የሺሬ ተውካይ የነበረውና

በሺሬ በረሀዎች ሀዋሃት ተቀባይነት እንዲያገኝ ከፍተኛ ሚና የተጫወተው ገሠሠ አየለን፤ የእንደርታው ዘርዐ ገሠሠን በረቀቀ ዜዴ አስውገደ፤

- 2) በ1950 ዎቹ በአጼ ዮሃንስ ትምህርት ቤት ሃሳቡን ይቃወሙ የነበሩ አልያም ይበልጡኛል የኃላ ኃላም የያዘውን ሥልጣንና ደብቅ ዓላማ ያደናቅፉብኛል የሚላቸውን በረቀቀ ዜዴ መመንጠር ጀመረ፤ በዚህም ለዘበተኛ የሚላቸውና አባቶቻቸው ኢትዮጵያውነት ያንጸባርቁ ነበር በሎ ያሰባቸው ከአዲ አቡን ውጭ ያሉ የኢድዋ ልጆችን ጨምሮ አሁንም መልቀም ቀጠለ። በዚህ ዕርምጃው ከተወገዱ ውስጥ አበራ ማንክያ፤ ዓለምሰገድ ገብሩ፤ ገብረሕይወት ውልደገብሬኤል ይገኝበታል።
- 3) አስገራሚው ግን ህንደያ አበራ የሚባል የ1950 ዎቹ የትምህርት ቤት አቻውና በትግሉ በህዝብ ማደራጀት ይሰራ የነበረ ደንገት በመንግሥት ኃይሎች ሲያዝ አይ እጄ ልሰጥ ነው የመጣሁት ስላላቸው መርጃ ለማገኘት ሲባል በዙ አስቸጋሪ ባልሆነ አያያዝ ይዘውት ስለነበርና በህቡዕ የሚንቀሳቀሱ ጋደኞቹ ሊያስመለጡት እንደሆነ በገብሩ አሥራት በኩል ስብሃት ሲሰማ ከብሪት እያሉ የሚጠርቀቸው ተወረውሪ ውይም ስላይ ጦር በመላክ አለበት የተባለው ሥፍራ ላይ ቶክስ በማስከፈት የመንግሥት ካድሬዎች ውሸትህ ነው በማለት ለበቀል አውጥተው እዲገድሉት ያሴርው ሴራ ነው።
- 4) ምንም እንኳን በእንደኛ ጉባዔ ተብየው እነ አረጋዊ በርሔ ከስልጣን ቢወርዱም በአካባቢው መኖራቸው አልተመቸውም፤ እንደሌሎቹ እንዳያሰውገዳቸው ቀደም በለው በአመራር በነበሩበት ደጋፊ አፍርተዋልና አያውጣም፤ ስለሆነም አሁንም በመለስ፤ በዓባይና በሥዩም መስፍን የሚመራው ቡድን አቀናባሪነት የርዕዮተ ዓለም ክርክር በመክፈት እዲብጠለጠሉ አመቻቸ፤ ይህንንም በቪዲዮ እንዲቀርጽ ተደርጎ በየቦታው ላሉ ታጋዮች እንዲሰራጩ ተደረገ። እነ አረጋዊ በርሔ እስከዛሬ በሁለቱም ወገን ባልተገልለጸ መንገድ ህይወታቸው ይዘው ያልተረጋገጠ ቢሆንም ተደጉመው ለስደት ተዳረጉ። ይህም ቪዲዮ ሀዋሃት ሥልጣን ሲይዝ የመለስን ስብዕና (personality cult) ለመገንባት በትግሉ ወስጥ ላልነበሩ ደጋፊ ተብየ ለዓመታት እንደመቀስቀሻ ተጠቅመውባቸዋል።
- 5) መለስ፤ ዓባይና መስፍን ለምን ተጠቀም ቢባል የራሱ ምክንያት ቢኖረውም እነሱም የየራሳቸው ምክንያት ነበራቸው። መለስ እሱም ከትምህርት ቤት ጀምሮ የሥልጣን ጥም አለበት፤ የዋንጌት ተማሪ በነበረበት ጊዜ የክፍል ጋድኞቹ አንተ በሎ ለገሰ ሲሉና ሲቀልዱበት ቆይ እነግሳሎህ ብሎ ይመልስ እንደነበረ ይናገራሉ ይህም የሥልጣን ጥም ገና ከልጅነቱ እንደነበረ ሲያሳይ ስብሃትን መደገፉ በስተጀርባ የራሱን ዕቅድ ለማመቻቸት መሆኑ ገልጾ ነው የሆነውም ይህም ነው። ሥዩም መስፍንም ግብረሰጋ በሞት በሚያስቀጣ ጊዜ ሱዳን በነበረው ጽህፈት ቤታቸው ትሰራ ከነበረች ታጋይ ልጅ ስለውለድና ይህን ሚስጥረ እንዳታወጣ በሴትዋም በዙ አላሰፈላጊ ነገሮች ስለፈጸመ አባይ ይህችን ቀይ ካርድ ይመዝበታል። ዓባይ/ትክክለኛ ስሙ አምሃ/ አድር በዩ ዋንዛዬ ነው የኃይል ሚዛኑ ወደ አደላ ዘው የሚል እንገዴ ልጅ ነው። ይህም በሀዋሃት በተፈጠረው መስነጣጠቅ የታየ ነው።
- 6) አባይ ሌላው ዜዴው በማዕከላዊ ኮሚቴ ይተካተቱትን አባላት በተናጥል የማስር ብሎም እስከ ሞት ድረስ የመፈረድ ሥልጣን እንዲኖራቸው ማድረግና የውንጀሉ ተባባሪ እንዲሆኑ መግፋፋት ነው።
- 7) በዚህ ውስብስብ የበቀል ፖለቲካና በተፈጠረው የፍርሀት ደባብ ብዙዎች የትውልድ መንደራቸው አዲ አቡን አልያም ኢድዋ ማለት ጀመሩ። አስቂኝና አሳፋሪው ደግሞ ታሪክ ራሱን ይደግማል እንዲሉ በአጼው ጊዜ የነበረ ጋዜጠኛ መርስዔ ሀዘን አበበ የዛሬዎቹ ባለ ጊዜዎች ቼቸንያ ተብሎ በተሰየመው የባለ ጊዜነት መታያ የምሽት መዘናኛ ሁሉ በእጄው ጊዜ ንፋስ ስልክ አካባቢ ነበር፤ ታዲያ መሳፍንቱና መካንንቱ ዘና የሚሉበት ቦት ይታዘብና “ማታ ማታ ስኮትላንድ ጥዋት ጥዋት ላም በረት” በሚል ርዕስ ጎንተለ የሚደርግ ጽሁፍ አዲስ ዘመን ላይ ያወጣል። በዚህ ተደፈርን ያሉ የዚያን ዘመን ባለ ጊዜዎች የማስታወቅያ ሚኒስትሩን እንዴት እንዲህ ይደርጋል በለው ወተውትዋቸው፤ እሳቸውም ጋዜጠኛውን ጠርተው ከውቀሱና ከተቆጡ በኋላ በደመወዙ እንደሚቀጡት ነገርወት የሚኒስትሩ የአስተዳደር ሀላፊ ያስጠራሉ፤ በመኋሉ ለመሆኑ ከየት ከፍለ ሃገር ነህ ይሉታል፤ ብልጡ ጋዜጠኛ ጌታየ በሚስቴ በኩል ጎጃሜ ነኝ ይላቸዋል (ጎጃሜ መሆናቸው ያውቃልና)፤ ቀና ይሉና ወርበላ በል ውጣ ሲሉ ሳይቀጡ

ያስናቡቱታል። ታዲያ ከዓመታት በኋላም ይህን ነገር ተደገመና በአባይ ዘመንም በሚስቴ በኩል አዲ አቡን ነኝ አድዋ ነኝ ባዩ ስፍር ቁጥር የለውም። መላ ታጋይና፣ የትግራይ በተለይ የኢትዮጵያ ህዝብ በአጠቃላይ የሚያቀው ሀቅ ስለሆነ ጸሀፊው ስዎችን በስም መጥቀስ አላስፈላጊ ሆኖ አግኝቶታል።

ከዚህ ሁሉ ቅንበርና ውጣ ወረድ ህዋሃት በውደም በግድም የትግራይ ወጣቶችን በመማገድ ትግሉ ቀጥሎ አባይ መሉ በመሉ ድርጅቱን የግል ንብረት በሚመስል መልኩ ተቆጣጠርው። መለስም የፖለቲካ ትምህርት ቤት በሚል ሃላፊ ሆኖ የራሱን አድር ላይና እንዳሻው የሚያሸክረክረው የካድሬዎች ሠራዊት መገንባት ጀመረ። በዚህም ትግሉ እየገፋ በለስ እይቀና ሲሄድ መለስ በቂ የራሴ የሚለው ኃይል አበጀ። አይደርስ የለምና ያቺ ይመኛት የነበረች ቀን ደረሰች።

ህዋሃት በመላ ኢትዮጵያ ኢፒኤልፍ በኤርትራ በለስ እየቀናቸው ሲሄድ በውቅቱ ኢትዮጵያን ያስተዳድር ከነበረው ወታደራዊ መንግሥት ለድርድር እንዲቀመጡ የዓለም የፖለቲካ ተዋንያን ጥሪ አቀረቡ ሁለቱ ወገኖች ሲስማሙ እንኳንና ለትግራይ ሕዝብ ለታጋይ ግልጽ ባልሆነ መንገድ መለስ ብቅ በማለት ወደ ሎንድን ለድርድር ተጓዘ። በትረ ሥልጣኑም ተርከበ። አባይ የኔ በሎ የተኮፈሰለት ድርጅትና ሥልጣን ተቀናቃኝ ተውለደበት።

አባይም ከመጋረጃ በስተጀርባ በአልሞት ባይ ተጋዳይ ቀጠለ። ሁለቱም የቋመጡለትን ሥልጣን በጎሪጥ እይተያዩና እንዳንዴም እይተቻቻሉ ወስጥ ለውስጥ እይተደላለቱ ቀጠሉ። ለዚህም ህዋሃት የውስጥ ችግር በገጠመው ጊዜ አባይና መዋቹ ከንፈ(የድህነት ሀላፊ የነበረው) ከነሰዩ ጀርባ እንደነበሩና የኃይል ሚዛኑ ወደ መለስ ሲያዘነብል ሸረተት እንዳሉ ውስጥ አወቁዎች ሹክ ብለውኝል። ይህም ተስፋዩ ወልድሰላሴ የደርግ ድህነት ሃላፊ በግንቦት 8/1983 በደርግ ላይ በተሞከረው መፈንቅለ መንገሥት ዓይነት ነው ተብሎለታል። የም ሆነ ይህ ማርክ ትዊን እንዳለው ራስህን በቡዛኃኑ ጎራ ስታገኝ ራስህን ማስተካከል/መለውጥ አለብህ መርህ የህዋሃት ሹማምንት ኢትዮጵያዊ ዜማ ማዜም ጀመሩ ከልብ ይሁን ከከንፈር _____።

“Whenever you find yourself on the side of the majority, it is time to reform (or pause and reflect).”

– Mark Twain

“ራስህን ከብዙኃኑ ጎራ ጎን ስታገኝው ራስህን መለውጥ/ ማስተሾመካከል ይኖርብኃል” ማርክ ትዊን

ነገር ግን በ1968 ባውጡት ማኒፌስቶ ያሰፈርዋት “የመጨረሻው የኢፒኤልፍ ግብ የትግራይ ህዝብና መሬት ነጻ በማዋጣትና ከኢትዮጵያ በመገነጠል የታላቅዋ ትግራይ ሪፓብሊክ ማቋቋም ነው” የምትለዋ ግን በኢትዮጵያዊነት ዜማው አልተሞላደችም ይልቁንስ በህገ መንገሥት ስም ባአንቀጽ 39 በልዩ ዜዴ እስከ መገንጠል በሚል ተካተተች ፤ የውስጥ ሴራውን ምንነት ያልተረዱም ጨፈሩ።

“C) The final goal of the TPLF is to secede from Ethiopia as an independent “Republic of Greater Tigray” by liberating the lands and peoples of Tigray”

እዚህ ላይ ጽሀፊው እውን ህዋሃት የትግራይ ህዝብ ብሎም የኢትዮጵያ ድርጅት ነው የሚል ጥያቄ ለማንሳት ይገደዳል። ለምን ቢባልም _____ እንሆ

- 1) አቦይ የሥልጣን መንበሩ እንድያዘ ምንም እንኳ ወስጥ ለውስጥ በህዋሃት የሚውጠነጠን ሴራ በዚህ ረገድ የነበረ ቢሆንም የመጀመርያው አጀንዳው የኤሪትራ ጥያቄ የቅኝ ግዛት ጥያቄ ነው ብሎ ታጋዩን እንዲያምን ማድረግ ውይይት ማስገደድ ነበር። ለዚህም ትግራይ ወስጥ ጻፈ በሚባል በረሃ ታጋዮች ስብሰባ የአካባቢው የህዝብ አድራጅ የሆነውን ስው ጋር በመሆን ይህንኑ አጀንዳ ለማስረጽ ሀ በሎ ጀመረ። ይሁንና በሱና በኢድራጁ መድርክ ላይ አለመግባባት በመፈጠሩ ታጋዩ ምንደነው ውይይቱ የግላቸው አድራጋቸው ብሎ ይጮኃል፤ በዚህ ጊዜ አድራጁ አይ ስብሃት የኤሪትራ ጥያቄ የቅኝ ግዛት ጥያቄ ነው ኢሕአፓ አይደለም በሎ አሸፈርኝ ስለአለ ልንመታው ነው እያለ ነው በሎ ይመልሳል፤ በዚህም ታጋዩ ባንድ ድምጽ የኤሪትራ ጥያቄ የቅኝ ግዛት ጥያቄ አይደለም ኢሕአፓም ነጻ ድርጅት ስለሆነ መመታት የለበትም መወያየት አለብን እንጂ ሲል ታጋዩ ይመልሳል፤ አቦይም በድንጋጤ መድርኩን ለቆ ቀጣይ ሴራውን እያብስልሰለ ይውጣል።
- 2) ከዚህ ቀደም ሲል ግን አቦይ ዘጠና አምስት በመቶ የህውህትን ማዕከላዊ ኮሚቴና ሥራ አስፈጻሚ በአዲ አቡን ልጆች አብዛኞቹ የኤሪትራ ትወልድ ያላቸው አልያም ሙሉ ኤሪትራውያን ሆነው ትግራይ ተውልደው ያደጉ አካተት በዚህም የኤሪትራ ጥያቄ የቅኝ ግዛት ጥያቄ ነው የሚል አቋም አስውሰኖ ታጋዩ ይህንኑ እዲፈጽም መመርያ አስተላለፈ።
- 3) ይህን ውሳኔ ያልተቀበሉ ለዘብተኛ ለትግል ያልመጡ በማለት መነጥል ጀመረ። በርከት ያሉ ታጋዮች ከተጠመደላቸው ፈንጂ እያመለጡ ትግሉን ጥለው ወደ ስድት ለመሄድ ተገደዱ።
- 4) አቦይ ያቀደውን በቀሩት ታጋዮች ብዙም የዚህን ወስብስብ ሴራ ያልገባቸው በትምህርትም እምብዛም ያልሆኑትን የትግራይ አርሶ ኢድር ልጆች ይዞ ኢትዮጵያዊ ይዘት ያላቸውን እነ ኢድዮን፤ ኢሕአፓን ለማጥፋት ዘመተ።
- 5) ከዚያም ጀብሃ (ሌላው የኤሪትራ ነጻ አውጭ ብሎ ይታገል የነበረ) ለማጥፋት ተነሳ። ለዚህም አንድኛ ጅብሃ ቴኬልኤፍ የተባለ ሌላ የትግራይ ነጻ አውጪ ይደግፍና ይደገፍ ስለነበረ፤ ሁለተኛ እነ አቦይን የሚደገፈውና ያስለጠነውን ኢፒኤልፍን ስለሚቃወምና የትግራይ ሪፐብሊክ (ትግርኛ ተናጋሪ ሁሉ የሚያቅፍ) ሃሳብ በጥርጣሬ ስለተመለከተ ብቻ ሳይሆን ኢፒኤልፍን መድገፍ ለትግራይ ሪፐብሊክ ዓላማ ያመቻል በሚል የተሸረበ ነው። ለዚህም ዓላማ አረጋግጦ በርሄና ገብሩ አስራት በደቡብ ምዕራብ ያለው ሠራዊት እንዲይስተባብሩ ወደ ሳምሬ በ1971 ያሰማራል ግን ሠራዊቱ ሳይቀበላቸው ቀረ።

የበረሀው ሴራ ይህን ሲመሰል የጊዜ ጉዳይ ወደነሱ አድላቶ መላ ኢትዮጵያን ከመስለሎቻቸው ሲቆጣጠሩ አዲስ ተንኮልና ሴራ ቀጠሉ።

- 1) ምንም ዓይነት የህዝብ ይሁንታ ሳይገኙ በጥድፍያ የኤሪትራ ሪፈረንደም ማካሄድ ጭራሹኑ ትግረኛ ተናጋሪ ሁሉ ውጣና ደምጽ ስጥ እያሉ በቀበሌ አስተዳድር በመቀስቀስና በማዘዝ ሲያኮናውኑ ወዲውኑ ዕውቅና በመስጠትና ዓለም ዕውቅና እንዲይስጥ ተሯሯጡ።
- 2) ፌደራሊዝም ስም ህገራቱን መሰንጠቅ። ይህም ሕገ መንገስት ከማርቀቅ ይጀመራል። ይሁንና ቀደም ሲል ባወጡት የቴፒኤልፍ ማንፌስቶ መሠረት ማዋቀር ነው፤ ማንፌስተውም እንዲህ ይላል”

ሀ) “ባለንበት ዘመን የነበረውን የብሔሮች ቅራኔ እየተባባሰ በመሄዱ እነዚህ ብሔሮች ተባብረው ባንድነት እንዲታገሉ ማድረግ በጣም አስቸጋሪና የማይቻል ሆኖ ይገኛል። ይህ ብቻ ሳይሆን ብሔራዊ ስሜት (በተለይ በብሔረ-ትግራት) የመደብን ንቃት ሸፍኖት ይገኛል። ይህም ሊሆን የቻለው ጨቋኝና ተጨቋኝ ብሔሮች ለብዙ ዘመናት በሃይል ተባብረው እንዲኖሩ በመደረጋቸው የተጨቋኝ ብሔሮች ጭቆናውን ሊሸከሙት አልቻሉም፤” የቴፒኤልፍ የ1968 ማንፌስቶ

- 3) ይህም ዕቅድም ተግባራዊ ለማድረግ የብሄር ቤሄረ ስብ መብት የሚል ዜማ በማቀንቀን በውስጥ ግን የሞግዚት አስተዳድር ዘረጉ የቴፒኤልፍ የማዕከላዊና የሥራ አስፈጻሚ ሰዎች በአማካሪ ስም ተመድቡ

- 4) የኤሪትራ ነጻነት ሲቀበሉ ራሳቸው ባሉት የኤሪትራ ጥያቄ የቅኝ ግዛት ጥያቄ ነው" በሚለው እንካ ብንሄድ የአፍሪካ አንድነት ባጽደቀው ቻርተር (የይትኛውም አባል ሃገር ደንብር ቅኝ ገዥዎች በተውት መሰረት የጽና ይሆናል ይላል") በዚህ መሰረት ቅኝ ገዥ ያልዋት ኢትዮጵያ ባካለለቸው ድንበር ማካለል ሲገባቸው ጣልያን በነደፈው ካርታ ተደራደሩ። ኢትዮጵያንም ወደብ አልባ ሃገር አርግዋትም።
- 5) ይህን ጉዳይ የተቃወሙ በድምጽ ብልጫ ውሳኔ ተሸነፉ በሚል ሽፋን እንድ በረሀው ይመንጠሩ ጀመር። ከነዚህ ኃይሎም አራአያ (ሜጀር ጀነራል) ስሙ በሰፊው ይነሳና ተውዳጅነት በህዝቡም በስራዊቱም እያገኘ መጥቶ ነበር። ይሁንንና ፕሮፌሰር እንድርያስ እሺቴ ጋብዞ ወስደው በተባለ ሆቴል በጥይት ተገደለ። የሚገርመው አንድ የኢትዮጵያ ጀነራል በጥይት ተመቶ ለሰዓታት ሳይነስ ደሙ እየፈሰሰ መቆየት ጥያቄ ያስነሳል። ፕሮፌሰር እንድርያስም አንድ ቀን ንስሃ ይገቡና ሃቁን ይነግሩናል እያለ የኢትዮጵያ ህዝብ እየጠበቀ ነው።
- 6) የድህነት ሃላፊው ከንፈ ሞትም ጥያቄ እንደጫረ አለ። ምንም እንኳ በመዋችና ገዳይ በብረሃ የነበረ ቅራኔ መኖሩን በቅርብ የሚያውቃቸው ቢናገሩም የግድያው ከንውን ግን ያልተመለሱ ጥያቄዎች እንዳሰነሳ ነው። አንድኛ ጀነራል መኮንኖች ሳይቀሩ ምንጥር ተድርገው ተፈትሸው በገቡበት ስብሰባ አንድ ሻለቃ ሽጉጥ እንዴትና በምን ምክንያት ይዞ ገባ፤ ሁለተኛ ከተኮሰ/ከገደለ በኋላ እንዴት የክንፈ ጠባቂዎች ሳይገድሉት ወይም ሳያቆሱት ቀረ፤ ሦስተኛ የክንፈ ሬሳ ከወደቀበት ሳይነሳ መለስ ከንፈ ቢሮ ለምን ሄደ፤ አራተኛ የክንፈ ምክትል የነበረው ደብረ ጽዮን ብድግ አድርጎ በተራ ካድሬነት ወደ ትግራይ ለምን ተላከ የሚሉ ናቸው። ከንፈ የጎንደር የዘር ሓርግ ስላለው ስብሃትና መለስ ላቀዱት ሴራ ዕንቅፋት ይሆናል ብለው ገና የራሱ የሆነ ኃይል ሳያደራጅ ከውዲሁ ለመቅጨት ታስቦ ይሆናል የሚሉም አልጠፉም። በነገራችን መቀሌ ውስጥ በመለስና በነስዬ ቡድን በተካሄደው ስብሰባ የስዬ ቡድን ስብሰባው ረገጦ ሲወጣ በ2 የመጋጋዥ ሂሊኮፕተር ኮማንዶዎችን በተዋጊ ሂሊኮፕተር አሳጅቦ መቀሌ በመሄድ ከስብሰባው ይዞት በመውጣት ወደ አዲስ አበባ በመመለስ ከነበረው ውጥረት ያዳነው ከንፈ ነበር።

ሀዋህት ይህን የመስለ የተውሳሰበ የተንኮልና የበቀል ሴራ የተጠመደ ከትግራይ ዓላማና ታሪክ ፈጽሞ የማይገናኝ ተረት ተረት እየተቀኝ በኢትዮጵያ ህዝብ ላይ ያደባ መሰሪ ድርጅት መሆኑ ግልጽ እየሆነ ነው። ጉድጋዱ የተማስ ልጡ የራስ ስብሃት አሁንም ዓይኔን ግንባር ያርገው እያለ የትግራይን ህዝብ ለዳግም እልቂትና ከቀሪው የኢትዮጵያ ህዝብ ለማራራቅ ጎንበስ ቀና እያለ ነው።

መላው የትግራይ ህዝብ በግንባር ቀደም የኢትዮጵያ ህዝብ በአጠቃላይ እኛም ነቅትናል _____ እንዲሉና በቃ ሊሉት ይገባል። ኤሪትራውያን የትግራይ ሪፐብሊክ ጉዳይ ስላልገማቸው ህውሃትን ፊት ነስትዋታል። ቀደም ሲልም ይህን ነገር ያልተዋጠላቸው አቶ ኢሳያስ በሩቁ ሲሉ ቆይተዋል። የትግራይ ህዝብ ከኤሪትራውያን ምነም ችግርም ጠብም የለውም። በተለይ በሃስት ፕሮፖጋንዳና በጥቅማጥቅም ዓይናቸው የተጋረደ የትግራይ እንዲሁም ባለፉት 27 ዓመታት በጥቅም የተቆራኛቸው የተለያዩ የብሄረ ስብ ስም ይዛቸው በውስጣቸው ግን የሀዋሃት አጀንዳ የምታራምዱ ወገናቸው እይታዘባቸው ነውና ወድ ህዝባቸው ተመለሱ። በመጨረሻም አንድ የፌስ ቡክ ወዳጄ በላከልኝ መልዕክት ልቋጭላቸው።

አንድ አውሮፕላን የሚያጸዳ ግለሰብ የአብራሪውን ክፍል (cockpit) እያጸዳ ድንገት በክፍሉ ውስጥ አንድ መጽሐፍ አገኘ። የመጽሐፍ ርዕስ "How to fly an aeroplane for the beginners (Volume 1) ይላል። የመጀመሪያውን ገጽ ገለጠ እንዲህም ይላል፡- "የአውሮፕላኑን ሞተር ለማስነሳት ቀዩን መጫኛ (red button) ይጫኑ" ይላል። አደረገው። የአውሮፕላኑም ሞተር ተነሳለት። ተደሰተ። ቀጠል በማድረግም 2ኛውን ገጽ ገለጠ። "አውሮፕላኑን ለማንቀሳቀስ ሰማያዊውን መጫኛ (blue button) ይጫኑ" የሚለውን አገኘ። ተጫኑ። አውሮፕላኑም በሚገርም ፍጥነት መሄድ ጀመረ። አሁን መብረር ፈለገ። 3ኛ ገጽ ገለጠ። "አውሮፕላኑ እንዲበር ለማድረግ እባክዎ አረንጓዴውን መጫኛ (green button) ይጫኑ" የሚል አገኘና ደስ እያለው

ተጫኑ። አውሮፕላኑም በረረ። ማብረር በመቻሉ በጣም ተደሰተ። ለ20 ደቂቃዎች ያህል በረረና አሁን ማሳረፍ አለብኝ ብሎ አሰበ። የመጽሐፉን ገጽ 4 ገለጠ።

ገጽ 4 እንዲህ ይላል፡- "አውሮፕላኑን እንዴት እንደሚያሳርፉ ለመማር እባክዎን 2ኛውን መጽሐፍ (Volume 2)

Moral of the lesson

=====

እባክዎ ያለሙሉ መረጃ (information) ምንም ነገር አይጀምሩ! ግማሽ ዕውቀት አደገኛ ብቻ ሳይሆን አውዳሚ ነው።

ምንጭ፡- [Endtime Stories](#)

ትርጉም፡ NT

የህዋሃት ግንባር ቀደም አመራሮች ፍላጎታቸውን ለሚሟላት የሰው ስቃይና መከራ ደንታ አይሰጣቸውም ዳላይ ለማይህን በሚመለከት እንዲህ አሉ

“All suffering is caused by ignorance. People inflict pain on others in the selfish pursuit of their happiness or satisfaction.” **Dalai Lama**

“ሁሉም ስቃይና ሰቆቃ የሚከወኑት በድንቁርና ነው። ስዎች የራሳቸውን ስግብግብ ዓላማ ለሚሟላትና ለራሳቸው ዕርካታ በሰዎች ላይ ስቃይና መከራን ያድርሳሉ” ዳላይ ለማ